మృగతృష్ణ

ఎండలు—నిప్పులు చెరిగే ఎండలు.

అడవిలోని నీటి మాటులు, కొండ వాగులు, సెలలు ఎండి పోయాయి. కొండల్లో అగ్గి జంజలు, వడదెబ్బకి పిట్టలు సొమ్మ సిల్లి నేలకి రాలిపోతున్నాయి. దాహం—

పులులు, తోడేళ్ళు, జింకలు, దుప్పులు, పిట్టలు, పురుగులు నీటి కోసం అర్చుకుపోతూ మందలు మందలుగా వలసపోతు న్నాయి. పరుగులు, ఉరకలు–దాహం. రాత్రింబవళ్ళు ఒకటే పరు గులు,దాహం. అడవిపంది పడితే రెండుమూడు పందలు. అదృష్టం పండి కణుసు పడిందా నాలుగు పందలదాకా చెయ్యొచ్చు. దుప్పి పడినా కనీసం నూటఏభైకి తక్కువరాదు.

సూరయ్య బాకీ తీరిపోతుంది. మూడు సంవత్సరాల మంచి వర్షాలు లేక బీడు పడిన తన మెరక చెక్క మీద చేసిన అప్పు

అసలు, వడ్డీతో కలిసి మూడు వందలు దాటింది. ఈ సంవత్సర మైనా తీర్చకపోతే కోమటి సూరయ్య బాకీ క్రింద భూమి జమ కట్టేసు కుంటాడు. అలా చాలా మంది భూముల్ని వదేసుకుని పల్లం ప్రాంతం నుంచి వచ్చిన సూరయ్య లక్షాధికారయిపోయాడు. ఆ సంగతి బాగా తెలిసిన బైరిగాడు తన భూమిని ఎలాగైనా దక్కించు కోవాలనుకున్నాడు.

బైరిగాడు నాటు తుపాకీని బైటికి తీసి బూజు దులిపాడు. చూరులో దాచిన పాత మందుగుండు సంచి తీసి అందులోని మందుగుండు కొంచెం నేల మీద పోసి అగ్గిపుల్ల గీశాడు. పేదవాడి ఆశలా భగ్గున మండింది. పాతదైనా మందు యింకా పవరు పోలే దనుకున్నాడు. తుపాకీ నల్లీలో మందు ఎక్కువ పోసి దట్టించాడు. సంచీలో పాతబడిన మేకుల్నీ ఇనుప ముక్కల్నీ ఏరి గుళ్ళకు బదులుగా తుపాకీలో నింపి వాటి మీద కాగితపు ముక్కల్ని, గుడ్డ పీలికల్నీ దట్టించాడు. గోచి గట్టిగా బిగించి. గుడిసె తడక దగ్గరగా లాగి తుపాకీని పట్టుకుని సంచి భుజానికి తగిలించి అడవి లోకి బయలుదేరాడు వేటకి.

అరవై సంవత్సరాలు నిండిన బైరిగాడి ముడతలు దేరిన ముఖం బీటలువడ్డ నేలలా వుంది. వయస్సుతోనూ, కష్టాలతోనూ జీర్ణించుకుపోయిన శరీరం తోలుతో కప్పిన బొమికల గూడులా వుంది. జీరలు దేరిన కళ్ళు మాత్రం నిప్పు కణికల్లా తీక్షణంగా ఉన్నాయి. ఆ చూపుల్లో పట్టుదల, ఓపిక ఇంకా చప్పబడిపోలేదు.

మధ్యాహ్నం దాటిపోయినా ఎండ ఇంకా తీక్షణంగా వుంది.

దూరాన గూడెంలో వర్షాల కోసం వన దేవతలను కొలుస్తూ డప్పులు వాయిస్తూ జాతర చేస్తున్నారు.

చెట్లన్నీ ఆకులురాల్చేసి మోడువారి పోయాయి. అడవంతా ఎండుటాకులు పరుచుకొనున్నాయి.

బైరిగాడు నడుస్తూంటే దిష్టిబొమ్మ తుపాకీ పట్టుకొని అడవి లోనుంచి నడుస్తున్నట్టుంది. బైరిగాడి కాళ్ళ క్రింద ఎండుటాకులు చిట్లుతూంటే ఆ సడికి వెదురు డొంకల్లో చిలకలు గోలచేస్తూ ఎగిరి పోతున్నాయి. కాకుల గుంపు బైరిగాడి వింత ఆకారానికి చెట్ల మీద నుంచి గోలచేస్తూ బైరి నెత్తిమీద వలయాకారంగా తిరుగుతూ మెడలు నిక్కించి చాలాదూరం వరకు వెంబడించాయి.

బైరిగాడు పొద్దుగూకక ముందే నీటి మాటు దగ్గరకు చేరాలని వడివడిగా అంగలేసుకుంటూ నడుస్తున్నాడు. అడ్డ తోవల మీదిగా నడుస్తూ తుప్పల్ని, డొంకల్ని, రాళ్ళని దాటుకుంటూ రొప్పుకుంటూ రోజుకుంటూ రెండు కొండలు ఎక్కిదిగి సాయంకాలానికల్లా నీటి మాటు దగ్గరకు వచ్చాడు.

ఆ కీకారణ్యం మధ్య ఎండిపోయిన సెలయేటికి పక్కగా గుబురుగా బలిసిన తుప్పల నీడలో నేల చెమ్మగా వుంది. దాని మధ్యలో చిన్న నీటి గుంట. సన్నగా నీరు ఊరుతూ గుంటగా ఏర్పడింది. బైరిగాడు దగ్గరకు రాగానే నీటిమీద ముసిరిన దోమలు జుమ్మున లేచాయి. అంత అడవిలోనూ మరెక్కడా నీటి చుక్క లేదు. చుట్టుపట్ల జంతువులు దాహం తీర్చుకోడానికి అక్కడికే వచ్చి తీరాలి. గుంట చుట్టూ బైరిగాడు పరిశీలనగా చూశాడు.

జంతువుల అడుగులు చెమ్మనేలమీద సెలయేటి యిసుకలోనూ స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. అడవి పందులు తేమనేలని నీటికోసం త్రవ్వేసి గొప్పులు పెట్టేస్తున్నాయి.

కొండల వెనుక అస్తమిస్తున్న సూర్యుడు చెట్ల సందుల్లోంచి అందంగా కనిపిస్తున్నాడు. వడగాలి చల్లబడుతున్నా పగలంతా ఎండకి సలసల కాగిపోయిన కొండ రాళ్ళలో నుంచి వేడి చిమ్ముకొస్తోంది.

నీటి గుంటకి ఇరవై గజాల దూరంలో వెదురుపొద మధ్యన కూర్చొనడానికి వీలుగా సంచీలో నుంచి కత్తితీసి పదును చేశాడు. తను బయటి ఏ మాత్రం కనిపించకుండా చుట్టుపక్కల కొమ్మల్ని తుప్పల్ని నరికి తెచ్చి చుట్టూ పేర్చుకున్నాడు. తుపాకీతో కాల్చడానికి వీలుగావాటి మధ్య చిన్న సందులు చేశాడు. దూరానికి చూడ్డానికి మాటు తుప్పల మధ్యలో తుప్పలాగా కనిపిస్తుంది. అంత గొప్ప నైపుణ్యంగా పేర్చినందుకు తననుతానే అభినందించుకొని మెల్లగా మాటులోకి దూరి కూర్చున్నాడు, తుపాకీ గుర్రం ఎక్కు పెట్టి సిద్ధంగా పక్కనుంచాడు. మాటు సందుల్లోంచి నీటి గుంటకి దాహం తీర్చుకోడానికి రాబోయే జంతువుల కోసం నలువైపులా చూస్తున్నాడు. ప్రతిచప్పుడుకీ చెవులునిక్కించి సూక్ష్మంగా ఆలకిస్తున్నాడు—పేటలో రాటు దేరిన బైరిగాడు.

"క్యాంప్!" "క్యాంప్!" అడవిలో నెమళ్ళు అరుస్తున్నాయి.

కత్తిరి పిట్టలు ఒక్కొక్కటిగా చెట్ల మీదినుంచి దిగుతూ నీళ్ళుతాగి ఎగిరిపోతున్నాయి. నెమళ్ళ జంట ఎండుటాకుల మీద

జరజరమంటూ వరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి నీటి గుంట దగ్గర ఆగి బెదురుగా అటూ ఇటూ చూశాయి, గబగబా నీటిని పీలుస్తు మెడల్ని పైకెత్తి కతకతమని మింగుతూ దాహం తీర్చుకున్నాయి దాహం తీరిన మగ నెమలి ఉల్లాసంగా పురివిప్పి ఆడ నెమలిని క్రీగంట చూస్తు "కెక్" కెక్" మని కేరుతూ అడుగులు వేస్తోంది. దాని ఫించం నీరెండలో రంగురంగులుగా మెరుస్తోంది. అలా కాస్సేపు ఆడి నెమళ్ళ జంట అరుచుకుంటూ, తేలిపోతున్నట్టు ఎగురుకుంటూ అడవిలోకి పోయాయి. సాయంకాలం అవుతున్న కొద్ది అడవి కోళ్ళు పిట్టలు రకరకాల పిట్ట జాతులు నీటి మాటు దగ్గరకి వచ్చి నీరు తాగి వెళ్ళిపోతున్నాయి.

రాను రాను సందె చీకట్లు అలుముకుంటున్నాయి. పక్షుల అరపులు తగ్గిపోతున్నాయి, అవి గూళ్ళకు చేరుకుంటున్నాయి.

ఇహ జంతువులు నీటికి దిగే వేళ.

గంటల తరబడి మాటులో కూర్చున్న బైరిగాడి నడుం పీకేస్తోంది. క్రమేణా అడవంతా చీకట్లు ముసురుకున్నాయి. చీకటి దట్టమోతున్న కొద్ది కీచురాళ్ళ ధ్వని ఎక్కువౌతుంది. దూరంగా కొండ లోయల్లో కొండ గొర్రె అరుపు మొదలు పెట్టింది. చుక్క వెలుగు గుంటలోని నీట్లో ప్రతిఫలిస్తూ బైరిగాడి కళ్ళకి స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. ఎండిపోయిన సెలయేటి ఇసక అంత చీకట్లోనూ తీర్చి దిద్దినట్లు కనిపిస్తోంది.

గంటలు దొర్లుతున్నాయి, బాగా చల్లగాలి తెరలు తెరలుగా ఎండుటాకుల మీద నుంచి గల గల వీస్తోంది. బైరిగాడి చెమట

ఇగిరిన ఒంటి మీద చల్లగాలి తాకినప్పుడల్లా హాయిగా ప్రాణం లేచివచ్చినట్లుంది.

ఉన్నట్లుండి అడవి అదిరిపోయేటట్టుగా కణుసు "ఖోంక్" "ఖోంక్" మని బెదురుగా దగ్గర్లో అరుచుకుంటూ పారిపోయింది. దూరమౌతున్న దాని డెక్కలచప్పుడు బైరిగాడికి స్పష్టా స్పష్టంగా వినిపిస్తోంది. కీచురాళ్ళ అరుపులు ఒక్కసారి ఆగిపోయాయి. అంతా నిశ్శబ్దం....... భరించలేని నిశ్శబ్దం అడివిని ఆవరించు కుంది. బైరిగాడు మాటులో ఉలిక్కిపడ్డాడు. ఒళ్ళంతా గగుర్పొడి చింది. అప్రయత్నంగా తుపాకీ మీదకి చెయ్యి పోయింది. ఈ అవ్యక్తమయిన గగుర్పాటుకి కారణం అర్థమవక తికమక పడి పోతున్నాడు.

వాగు ప్రక్క తుప్పల్లో నల్లటి ఆకారం ఏదో కదుల్తున్నట్టు అనిపించింది. బైరిగాడి కళ్ళు చీకట్లను చీల్చుకుంటూ చూస్తు న్నాయి. బైరిగాడు నెమ్మదిగా తుపాకీని భుజానికెత్తి ఆ ఆకారం వైపు గురిపెడుతున్నాడు. ఆ ఆకారం బరువుగా నడుస్తూ నీటి గుంట దగ్గరకు వెళ్ళింది. నాలుగుకాళ్ళమీద వడుకొని నీటిగుంటలో మూతిపెట్టి నీటిని కతుకుతోంది.

గాలి విసురుకి "గుప్" మని గబ్బు కంపు కొట్టింది.

బైరిగాడి గుండె ఝల్లుమంది.

పెద్దపులి నీరు తాగుతోంది.

నాటు తుపాకీ. అందులోనూ ఒకే ఒక్క బారు. గురి తప్పి తేనో! అథవా దెబ్బకి పడిపోయినా అంత తేలిగ్గా ఫారెస్టు వాళ్ళ కన్ను గప్పి అమ్ముడుపోదు. సూరయ్యా బాకీ తీరడం అటుంచి కనీసం ఆర్నెల్లు జైలుశిక్ష తప్పదు. నెమ్మదిగా తుపాకీ దింపేసి అలా పులిని చూస్తూ తుప్పల్లో తుప్పలాగా కదలకుండా కూర్చు న్నాడు.

పెద్దపులి నీరు త్రాగి తీరిగ్గానిల్చుని, తృప్తిగా తోకతో నేల మీద రెండు మూడు సార్లు బాది నిర్భయంగా చీకట్లో నడుచు కుంటూ అడవిలోకిపోయింది. ఎక్కడో చిటారుకొమ్మన కూర్చున్న కొండముచ్చు పులిని చూసి కాబోలు "హూప్! హూప్!" మని అరుస్తూ తన మందని హెచ్చరించింది. దాంతో అడవిలో వున్న కోతుల మందలు కిచకిచ మని అరుచుకుంటూ అడవంతా ఒకటే గోల పెట్టేస్తున్నాయి. రాను రాను పులి దూరమౌతున్న కొద్దీ ఆ అరుపులు తగ్గిపోయాయి. తిరిగి అడవంతా నిశ్శబ్దం ఆవరించు కుంది.

"పులివాసన తగిలింది. మరే జంతువూ నీటికి రాదు" అని అనుకుంటూ నిరాశతో బైరిగాడు మాటులో చతికిలబడిపోయాడు. ఇంత ప్రయత్నం వృథా అయిపోతోందని ఉస్సూరు మన్నాడు. కోమటి సూరయ్యా మనస్సులో మెదిలినప్పుడల్లా పులికంటె ఎన్నో రెట్లు భయంగాను. క్రూరంగాను కనిపిస్తున్నాడు. తనకు మిగిలిన ఒకే ఒక్క జీవనాధారం—మొరక చెక్కని—నంజేసుకుంటాడు.

అర్ధరాత్రి దాటిన తరువాత అడవిలో గాలి ఎక్కువయింది. దూరంగా కొండల్లో ఉండుండి మెరుస్తోంది. గుడగుడమంటోంది. బైరిగాడు తలెత్తి ఆకాశం వైపు చూశాడు. నలువైపుల నుంచి నల్లటి మేఘాలు కమ్ముకొస్తున్నాయి.

"వర్షం కూడా వస్తాది కాబోలు" అనుకుంటూ తన దుర దృష్టానికి నిందించుకొని తలపట్టుకు కూర్చున్నాడు. రాను రాను ఆకాశం మేఘావృతమై ఉరుముతోంది. తేమగాలి మరింత జోరుగా వీస్తోంది. వెదురు పొదలు కట కట మని శబ్దం చేస్తూ పిచ్చిగా ఊగుతున్నాయి. ఎండుటాకులు అడివంతా చెల్లాచెదురుగా సుడులు తిరుగుతూ ఎగురుతున్నాయి. గాలికి రేగిన దూళి నల్లటి చీకట్లో మంచు తెరలా కనిపిస్తోంది.

"ఇంత సడయితే ఇంకే జంతువు దిగుతాది....నా కరమ కాలిపోతుంటేను" అనుకుంటూ శూన్యంలోకి చూస్తూ కూర్చు న్నాడు. ఈ నిరాశకి తోడుగా దూరాన అడవిలో వర్షం పడుతున్న చప్పుడు స్పష్టాస్పష్టంగా వినిపిస్తోంది బైరిగాడికి. రానురాను వానజల్లు జలజలమని దగ్గరౌతోంది. రెండుమూడు చినుకులు బైరిగాడి ఒంటిమీద కూడా పడ్డాయి.

తనకి ఎదురుగా అడవిలో ఎండుటాకులమీద జరజరమని చప్పుడైంది. ఈదురుగాలనుకున్నాడు. ఆ చప్పుడు ఎక్కువౌతూ దగ్గరవుతోంది. బైరిగాడు అనుమానంగా చెవులు నిక్కించి ఆల కించాడు. ఎండుటాకులమీద అడుగుల చప్పుడు....డెక్కల చప్పుడు....మంద పరుగుల చప్పుడు. మందలు పరుగెత్తుకొస్తు న్నాయిపరుగులు....ఉరకలు....దాహం.

పెద్దమెరుపు మెరిసింది.

ఆ మెరుపుకాంతిలో దుప్పుల మంద ఆదరాబాదరాగా పరుగెత్తుకుంటూ వస్తోంది నీటిమాటుకి.

తిరిగి చీకటి.

చీకట్లో నీటిగుంట దగ్గర చిందర వందరగా దుప్పులు పరుగెత్తున్నాయి. ఒకదాన్నొకటి త్రోసుకుంటూ నీళ్ళు జుర్రుతున్నాయి. టకటకమని కొమ్ములు రాసుకుంటున్న చప్పుడు.

బైరిగాడు మెరుపులా తుపాకి తీసి గురి పెట్టాడు. చీకట్లో కదులుతున్న మంద తప్పించి సరిగ్గా గురి చూడడానికి స్పష్టంగా జంతువు అనటం లేదు. ఆలస్యంచేస్తే మంద పారిపోతుంది. దుప్పులమంద మధ్యలో గురి పెట్టి ట్రిగ్గర్ నొక్కాడు.

"ధూమ్" నాటు తుపాకీమోత చుట్టుప్రక్కల కొండల్లో ప్రతిధ్వనించింది.

దుప్పులు చెల్లాచెదురుగా పారిపోతున్నాయి.

తుపాకీ పొగ....మందుగుండు క్రూర వాసన.

బైరిగాడు గబగబా మాటులోంచి బైటికి వచ్చి పొగకి చేతులుఅడ్డుపెట్టుకుంటూ పిచ్చిగా నలువైపులా వెతికేస్తున్నాడు. నీటిగుంటకి రెండుగజాల దూరంలో పొదల్లోసడసడమని చప్పుడౌతోంది బైరిగాడు దాని వైపు పరిగెత్తాడు.

దుప్పి పొదల్లో మరణాయాసంతో గిలగిల తన్నుకుంటోంది. పొట్టలోకి గుళ్లుదూసుకుపోయి పేగులు బైటకు వచ్చేశాయి. దాన్ని చూసీ చూడగానే పారిపోతుందేమో నన్న అనుమానంతో అమాంతంగా దానిమీదపడి దానికాళ్ళు పట్టుకోబోయాడు. బాధతో గింజుకుంటున్న దుప్పి ఒక్కతన్ను తన్నింది. "అమ్మ! దీనియమ్మ!"

అంటూ వెల్లకితలాపడ్డాడు. బైరిగాడి జబ్బగిరుకు పోయింది క్షణం
సేపులో తేరుకుని తిరిగి దుప్పిమీదికి లంఘించిదాని పీకమీద కాళ్ళతో
మిగిలి వున్న కొనూపిరి పోయేదాక కసాపిసా తొక్కి తొక్కి చంపే
శాడు. వలవలకొమ్ములపోతుదుప్పి. గీరుకు పోయి రక్తం కారుతున్న
జబ్బని చేత్తో పట్టుకుని ఆశగా దుప్పివైపు చూస్తూ గుటకలు మింగేడు.
కనీసం రెండు వందలు చేస్తుంది. సూరయ్య సగం బాకీ
అయినా తీరిపోతుంది. ఏవో నాలుగాకులు తుంపి కసకస నమిలి
పసరుతో నిండిన ఉమ్మిని జబ్బమీద గాయానికి రాసుకున్నాడు.
భగ్గున మండుతూంటే ఉశ్! ఉశ్! అని కాసేపు మెలికలు తిరిగి
చల్లపడేదాకా కూర్చున్నాడు.

పోతుదుప్పి. ఊరంత బరువు. దాన్ని ఇంటికి ఎలా
చేరెయ్యాలా అనే ఆలోచనలో పడ్డాడు. అంతబరువు మోసుకుంటూ
రెండు కొండలు ఎక్కిదిగాలంటే వీలవదు. దగ్గిర తోవొకటుంది
గాని అదితుప్పలతోనూ, డొంకలతోనూ, ఎండిపోయిన గెడ్డల
తోనూ నిండి దారి సరిగ్గాలేదు. ఒక్కొక్క దగ్గర పొదల మధ్య
నుంచి ఇరుకు సందుల్లోంచి దూరవలసి ఉంటుంది కొంచెం కష్ట
మయినా దూరం దారి కంటె ఇదే మేలనిపించింది

చచ్చిపోయిన దుప్పిని ఎత్తలేక ఎత్తలేక దాని నాలుగు
కాళ్ళూ పట్టుకుని ఊపిరి బిగబట్టి బలాన్నంతా కూడతీసుకుని
ఎగరేసి ఎత్తి మెడమీద వేసుకున్నాడు. బరువుతో తూలిపోతున్నాడు.
మాటు దగ్గర వదిలేసిన తుపాకీని చేత్తో పట్టుకుని దాన్ని నేలకి
ఊత పెట్టుకుంటూ నడక ప్రారంభించాడు. అడ్డు తోవన పడి నడు
స్తున్నాడు. ఎదురుగాలి, చినుకులు కూడా పడుతున్నాయి.
సూరయ్య బాకీ తీరిపోతోందనే ఆనందంతో అంత కష్టాన్ని కూడా

మరచిపోయి తుప్పల్ని, రాళ్ళని దాటుకుంటూ చీకట్లో, ఆ కీకారణ్యంలో నడుస్తున్నాడు. చచ్చిన దుప్పి నోట్లోనుంచి కారుతున్న చొంగలా, నెత్తురూ కలిసి బంకబంకగా బైరిగాడి శరీరం మీద జారుతోంది. వెదురు కంపలూ, ముళ్ళ డొంకలూ బైరిగాడివంటిని గీరుకుంటున్నాయి. ఇరుకు సందుల్లోంచి వంగునిదూ తున్నప్పుడు బరువుకి నడుం విరిగిపోతుందా అనిపించేది. కిరకిరలాడిపోతూ మూలిగేవాడు. కాస్సేపు జంతువుని దించి అలసట తీర్చుకుందామా అనుకునేవాడు. దించితే తిరిగి ఎత్తుకోలేడేమో అనిపించేది. అలాగే కష్టపడుతూ నడక సాగిస్తున్నాడు.

దూరంలో ఈలలు వేస్తున్నట్లు సన్నని అరుపులు, రాను రానునలువైపుల నుంచి ఈలలు దగ్గరౌతున్నాయి. కూడబలుక్కుని ఈలలు వేస్తున్నట్లు ఒకదాని వెంట మరొకటి అరుస్తున్నాయి. మొదట్లో పిట్ట అరుపుల్లా వినిపించినా అడవిలో పుట్టిపెరిగి వేటలో పేటీ అనిపించుకున్న బైరిగాడికి అవి రేచు కుక్కల అరుపులని తెలుసుకోవడానికి అట్టేసేపు పట్టలేదు. జంతువును పసిగట్టిన రేచులు క్రమ పద్ధతిలో నలువైపుల్నించీ ఈలలు వేస్తున్నట్టు అరుచుకుంటూ జంతువుపై దాడి చేస్తాయి. జంతువు బ్రతికుండగానే కండలు కండలుగా చీల్చుకుని తినేస్తాయి.

బైరిగాడి గుండె దడదడ కొట్టుకుంది. రాను రాను రేచు కుక్కల అరుపులు, అడుగుల చప్పుడు దగ్గరౌతోంది. చచ్చిన దుప్పి గాయంలోంచి కారిన నెత్తురు వాసన్ని గాలిలో పసిగట్టి రేచులు పరుగెత్తుకుంటూ వస్తున్నాయి. రేచులు మనుష్యుల్ని ఏమీ చెయ్యవని తెలుసు. కాని తను మోసుకొస్తున్న దుప్పి కోసం చీకట్లో అటకాయిస్తే: "ఒంటరిగాడినని మీదపడినా పడొచ్చు. చుట్టూ బలిసిన

అడవినీ, కటిక చీకటినీ తన ఒంటరితనాన్ని తలచుకుంటూంటే గుండె మరింత వేగంగా కొట్టుకొంటోంది. ధైర్యం చిక్కబట్టుకుని దుప్పిని ఏపొదల్లోనైనా దాచేదామను కున్నాడు. ఎక్కడ దాచినా నెత్తురు వాసన పసికట్టి బైటకులాగి పీక్కుతింటాయి. నలువైపుల చూశాడు. దగ్గర్లోనే ఒక పెద్దమర్రిచెట్టుంది. గాబరా గాబరాగా అడుగులు వేసుకుంటూ చెట్టుదగ్గరకు వచ్చాడు. దానికొమ్మ అందు బాటులో వుంది. జాగ్రత్తగా భుజం మీద దుప్పిని దింపకుండా అలా భుజం మీద నుంచే కొమ్మమీదికి జారి పోకుండా పెట్టాడు. వదులైపోతున్న గోచీని తొందర తొందరగా బిగించి తనుకూడా చెట్టెక్కిపోయాడు. ఇలా బైరిగాడు చెట్టెక్కేడో లేదో రేచులు నలువైపులనుంచీ చెట్టుని గిరేశాయి. కొమ్మమీది దుప్పిని చూసేయి చెట్టు మొదలు చుట్టూ చిందులేస్తున్నట్టుతిరుగుతున్నాయి. ఒగుర్చుకుంటూ దుప్పి తమ అందుబాటులో లేనందుకు కసిగా మొరుగుతూ నాలికలు చాచుకొని మీదికి చూస్తున్నాయి. కొన్ని కుక్కలు చెట్టు బోదెను బర బర బరికేస్తున్నాయి చెట్టెక్కే ప్రయత్నంలో.

బైరిగాడు చెట్టుమీదనుంచి "హత్! హూత్:" అని కేక లేస్తున్నాడు వాటిని బెదిరిస్తూ, ఆ అదిలింపులకి రేచులు బెదిరి పోలేదు సరికదా "ఎప్పటికైనా ఆ దుప్పి కింద పడబోదా!" అన్నట్టుతిష్టవేసి చెట్టుచుట్టూ కూర్చున్నాయి. దుప్పి గాయం లోంచి కొమ్మమీదినుంచి బొట్లుబొట్లుగా ఉండుండి కారుతున్న నెత్తుర్ని రేచులు ఒకదానితో ఒకటి పోటీపడి నాకుతున్నాయి.

బైరిగాడు చెట్టుమీదనుంచి కేకలేసి కేకలేసి విసుగెత్తిపోతున్నాడు. "ఇవి వదిలేటట్టులేవు" అని అనుకున్నాడు. "తుపాకీ తీసి దట్టించి వాటిని కాల్చేదామా అనుకున్నాడు. కాని తొందరపాటులో

మందుగుండు నంచీ వదిలేసినందుకు తనని తాను చెడా మడా తిట్టుకుంటున్నాడు. అదే సమయంలో "బేర్:" "బేర్:" మని కంచు గొట్టంలోంచి అరచినట్లు ఓంగ్రదపోతు దుప్పి అరచింది. ఆ అరుపుకి రేచు కుక్కల మంద కుదిపివేసినట్లు లేచింది. చెవులు నిక్క బొడుచుకున్నాయి. వాటి వీపుల మీద రోమాలు గగుర్పాటుకి లేచి నిలుచున్నాయి. తోకల్ని సాలోచనగా అటు ఇటూ తిప్పుకుంటూ నిశ్శబ్దంగా గుమిగూడాయి. అరుపు వినపడిన వైపు చూస్తూ ఉద్రేకంతో సన్నగా మూల్గుతూ ఒక్కసారి గొలుసులు తెంచుకున్న కుక్కల్లా నలువైపులా విడిపోయి. ఈలలు వేసుకుంటూ అడవిలోకి వరుగెత్తేయి-కొత్త ఎర కోసం.

బతుకుజీవుడా అనుకుంటూ హాయిగా నిట్టూర్చాడు చెట్టు మీది బైరిగాడు. బైరిగాడు సర్దుకుని చెట్టుదిగేలోగా అంతవరకు పడుతున్న చినుకులు ఒక్కసారి ఎక్కువై రాళ్ళవాన కురిసినట్లు పెద్ద పెద్ద చినుకులతో వర్షం ప్రారంభమయ్యింది. తేమగాలి ఝంఝూమారుతంలా వీస్తోంది. రానురాను కుంభవృష్టి. ఆకాశం చీలిపోతున్నట్టు మెరుపులు, పిడుగులు? గాలికి చెట్లకొమ్మలు ఫెళ ఫెళ విరిగిపోతున్నాయి, మహా ప్రళయం సంభవిస్తున్నట్టు. నింగీ నేలాఏకమై పోతున్నట్టు ధారాపాతంగా వర్షం. బైరిగాడు తడిసి ముద్దయిపోయాడు. వర్షానికి కొమ్మమీద దుప్పి "ధభీ"మని నేలమీద పడింది. అలా సుమారు రెండు గంటలు ఏకధాటీని కురిసినవర్షం ఆగిపోయింది.

వర్షం ఆగిపోగానే బైరిగాడు చెట్టు దిగేడు. కష్టపడి దుప్పిని ఎత్తి భుజాన వేసుకున్నాడు. తుపాకీ మడమ బురదనేలమీద కూరుకుపోతూ సరిగ్గా ఊతనివ్వటంలేదు. తడిసిపోయిన దుప్పి

ఒంటిమీద జారిపోతోంది. నడుస్తున్నాడు. పట్టుదలతో లేని ఓపిక
బలం కూడగట్టుకుంటూ సూరయ్య బాకీ తీర్చేద్దామనే దీక్షతో
బురదలో, ముళ్ళలో, గతకల్లో నడుస్తున్నాడు.

రాత్రి రెండు గంటలు దాటిపోయుంటుంది. వాన వెలిసిన
ఆకాశం నిర్మలంగా కడిగినట్టుంది. సన్నని వెన్నెల పొడకూడా
వచ్చింది. ఆకులమీద నీటిబొట్లుముత్యాల్లా మెరుస్తున్నాయి. కప్పల,
కీచురాళ్ళ, ఓమ్మెట్ల అరుపులతో అడివంతా నిండిపోయింది.
బైరిగాడు చాలా దూరం వచ్చేశాడు. ఒకగెడ్డ దాటి, మరో మైలు
నడిస్తే తన గుడిసె చేరుకుంటాడు.

గెడ్డ దగ్గరౌతున్నకొద్దీ కప్పల బెకబెకలు ఎక్కువౌతున్నాయి.
గెడ్డ దగ్గరకు రాగానే బైరిగాడికి కళ్ళు తిరిగినంత పనయింది. కొన్ని
గంటల క్రితం వరకూ ఎండిపోయి దిబ్బలు వేసిన గెడ్డ వర్షం పడ
డంతో కొండల్లోనుంచి నీరు దిగి నిండుగా ప్రవహిస్తోంది. నీరు
సుడులు తిరుగుతూ పారుతోంది.

అప్పుడు బైరిగాడికి గెడ్డ దాటడ తప్ప మరోమార్గం తోచ
లేదు చుట్టుతిరిగి గెడ్డను తప్పించుకుని వెళ్ళాలంటే ఇప్పుడు నడచిన
తోవకు మరో నాల్గురెట్లు నడవాలి. నడవటమే కాక కొండలు ఎక్కి
దిగాలి. గెడ్డలో నీరు నిండినా అది అంత లోతైన గడ్డ కాదని బైరి
గాడికి తెలుసు. నీరు గుండెత్తి దాటదు. వెడల్పు పదిగజాలలోపే
గాని ఎక్కువ ఉండదు. అందులోనూ గజఈతగాడు బైరిగాడికి
ఆ గెడ్డ ఒక లెక్కలోది కాదు. ఆ ధైర్యంతోనే గెడ్డ దాటడానికి
సిద్ధపడ్డాడు. దుప్పిని గెడ్డ ఒడ్డున దించాడు. పీక్కుపోతున్న
కాళ్ళని, మెడని చేత్తో రుద్దుకున్నాడు. ఒక చేత్తో తుపాకీ పట్టుకుని
భుజాన్న దుప్పిని మోసుకుంటూ ఊపు కాసుకుంటూ జోరుగా పారు

తున్న నీటిలోంచి నడవటం అంత సులభం కాదు. అందువల్ల తుపాకీని రెండుచేతుల్తో పట్టుకుని గిరగిర తిప్పి అవతల ఒడ్డుకి విసిరాడు. అది అవతల ఒడ్డున బురదలో పడింది. ముసిలాడయి పోయినా తన జబ్బ సత్తువకి, గురికి మనస్సులోనే మెచ్చుకు న్నాడు.

గట్టు దిగి మెల్లిగా నీట్లో కాలు మోపాడు కప్పలు ఒడ్డుమీద నుండి జల్లున నీటిలోకి దూకుతున్నాయి. బురద జారు జారుగా ఉంది. మెల్లగా పాదాల్ని నిలదొక్కుకుని గట్టుమీది దుప్పిని భుజంమీదకు లాక్కున్నాడు. మెడ మీద బరువు ఆనించి వేలాడు తున్న నాలుగు కాళ్ళనీ రెండుచేతుల్తో పట్టుకున్నాడు. బరువుకి బురదలో కాళ్ళు కూరుకుపోతున్నాయి. అడుగు తీసి అడుగు అతి జాగ్రత్తగా వేసుకుంటూ నీళ్ళలో నడుస్తున్నాడు. నురుగులు కక్కుతున్న నీటి ప్రవాహం వెన్నెట్లో మెలికలు తిరిగిన తెల్ల నిషాములా కనిపిస్తోంది. మోకాలు లోతు వచ్చేసరికి నీరు కిందనుంచి లాగేస్తోంది. ఎండిపోయిన కొమ్మలు, దుంగలూ శరవేగంగా కొట్టుకుపోతున్నాయి. ఉండుండి ఒడ్డున మట్టి పెల్లలు విరిగి నీటిలో గుభిల్లు గుభిల్లుమని పడుతున్నాయి. నీరు నడుముని తాకుతోంది సగం దూరం దాటాడు. నీటి వేగం మరింత ఎక్కువగా క్రిందనుంచి లాగేస్తోంది. మెల్లిగా వీపుమీద బరువు కాసు కుంటూ అడుగులు వేస్తున్నాడు...అమాంతంగా గోతిలో కాలు పడింది. అంతే తూలిపోయి బోర్లానీట్లో పడ్డాడు. దుప్పి దూరంగా తుళ్ళిపోయింది. నీట్లో పడటంతో ప్రవాహవేగంతో కొట్టుకు పోయాడు. నీళ్ళల్లోదొర్లి దొర్లి కొట్టుకుపోతున్నాడు. మునకలు వేస్తున్నాడు. నేలకి కాళ్ళు తగులుతున్నా ప్రవాహం వేగానికి

తట్టుకుని నిలబడలేక పోతున్నాడు. అలా పడుతూలేస్తూ కొట్టుకు పోతున్న వాడికి తనకంటే ముందుగా దుప్పితేలుతూ కొట్టుకు పోతూండడం కనిపించింది. అంతటి జీవన్మరణ సమయంలో కూడా బైరిగాడికి సూరయ్యబాకీ మెదడులో చరాలున మెదిలింది. అలా మునకలు వేస్తూనే తమాయించుకుని ఈదుకుంటూ దుప్పిమీద గభాలున దూకి గట్టిగా పట్టుకున్నాడు.

అక్కడ గెడ్డ వెడల్పు తక్కువవటంవల్ల ప్రవాహవేగం మరింత పుంజుకుంది. దుప్పిని విడవకుండా నీట్లో క్రిందా మీదా అవుతూ ఎదురీదుతూ కొట్టుకుపోతున్నాడు తన ప్రక్కనుంచి దుంగలూ, కర్రలూ, వాటిని అంటి పెట్టుకున్న నీటి పాములూ విసురుగా రాసుకుపోతున్నాయి అలా దుప్పిని పట్టుకొని రెండు మూడు ఫర్లాంగులు కొట్టుకుపోయేటప్పటికి అక్కడ గెడ్డ తిరిగి వెడల్పుగా ఉండడంవల్ల ప్రవాహాన్ని తట్టుకుని నిలదొక్కుకుంటూ ఒడ్డును నీట్లో వేలాడుతున్న చెట్టుకొమ్మని అందుకుని వేలాడి పోయాడు. దుప్పిని మాత్రం విడవలేదు. అతికష్టంమీద కొమ్మ ఆసరాతో ఒడ్డున కాలుమోపాడు. దుప్పిని కూడా పైకి లాగేశాడు. అదృష్టవశాత్తూ అది అవతలిగట్టు. అక్కడ ఒక గంటకి పైగా విశ్రాంతి తీసుకుని దుప్పిన మోసేబలం చాలక దాన్ని కాళ్ళు పట్టుకుని గటువెంబడి ఈడ్చుకుంటూ తను మునిగి పోయిన జాగా దగ్గరకు వచ్చాడు. తుప్పల్లో పడున్న తుపాకిని తీశాడు. తెల్లవారు ఝాము కావస్తూ ఉండడంవల్ల అడవిలో పిట్టలు ఒక్కటొక్కటీ అరుస్తున్నాయి. అడవికోళ్ళు కూడా కూస్తున్నాయి. చల్లగాలికి, తడిసిపోయిన ఒళ్ళు గజగజలాడుతున్నా పొద్దుపొడవకముందే ఇల్లు చేరుకోవాలని దుప్పిని తిరిగి భుజాన్ని వేసుకుని రొప్పుకొంటూ

రోజుకుంటూ గుడిసెదగ్గరకి వచ్చేటప్పటికి బాగా తెల్లారిపోయింది. గూడెంలో పశువులు అరుస్తున్నాయి.

దుప్పిని దింపి, తుపాకీ గుమ్మానికి చారేసి ఆయాసంతో అరుగుమీద చతికిల బడ్డాడు. వళ్ళంతా వచ్చిపుండులా వుంది. వంటినిండా ముళ్ళరక్కులు-నెత్తురు చిమ్ముతోంది. బరువు మోతకి మెడ కదుంకట్టిపోయింది. దుప్పి డెక్కతో చీరుకుపోయిన భుజం వాచిపోయి. సలుపుపోటు పెడ్తోంది వీటికితోడు కడుపులో ఆకలి రాజుకుంటోంది. బాధగా కళ్ళుమూసుకుని గోడకి చారబడ్డాడు. ఇంత కష్టపడినా మరేంపర్వాలేదు. సూరయ్య బాకీ తీరిపోతుంది. పొలం చెక్కపోకుండా దక్కుతోంది" అనుకుంటూండగా వాకిట్లో ఎవరో కదిలినట్లయింది, మెల్లగా కళ్ళు విప్పాడు. ఉలిక్కి పడి లేచి నిల్చుని. పాముని చూచిన కప్పలా గజ గజ వణికాడు.

"ఇదొక్కటేనా, ఇంకేవైనా పడ్డాయా? అడివిలో ఎక్కడో దాచేసుంటావు. దొంగనాకొడుకువి" అని అడిగాడు అతి నెమ్మదిగా ఫారెస్టు గార్డు విషపు చూపులు చూస్తూ.

బైరిగాడు చేతులు జోడించి నిలుచున్నాడు. మాట పెగలడం లేదు.

"ఈ తుపాకీకి లైసెన్సు ఉందిరా?" మరో ప్రశ్న.

బైరిగాడు కాళ్ళు పట్టుకోబోయాడు.

"మాట్లాడవేంరా మాదచోద్" గర్జించాడు ఫారెస్టు గార్డు.

"బాబ్బాబు....బాబూ....బీవోడ్ని....మరెప్పుడూ సెయ్యను" ఫారెస్టు గార్డు రెండు కాళ్ళమీద బోర్లపడి పట్టుకున్నాడు.

బైరిగాడి జుత్తుపట్టుకుని లేవనెత్తాడు గార్డు.

"నీ అమ్మ మొగుడి దనుకున్నావురా. జంతువుల్ని కొట్టేస్తు న్నారు. రాత్రేవిన్నాను నీ తుపాకీ దెబ్బ. రాత్రి నుంచి తిరుగు తున్నాను. కొట్టిందెవడు చెప్మా అని-దొరికేవ్ నాకొడకా"

"మరింకెవ్వుడు సెయ్యను. సత్తెపెమాణంగా చెబుతు న్నాను. ఈ ఏతే ఎల్లాను....ఈ పల్లిచూస్తే జోడిచ్చుకుని కొట్టు" బైరిగాడి గొంతు బొంగురుపోయింది.

"ఈ దుప్పినెత్తుకుని పట్నానికి పద కేసు బుక్ చేసేస్తాను. అడవిలో జంతువుల్ని కొట్టినందుకు ఆర్నెల్లు. లైసెన్సు లేని తుపాకీ ఉంచినందుకు ఆర్నెల్లు. జైల్లో దూల తీరిపోద్ది తత్తునా కొడకా. నిన్ను కటకటాల్లో తోసేస్తేగాని తిక్క కుదర్దురా.... ఊ పద.... పద....ఏట్రా అలా చూస్తున్నావు" గుండెమీదవ తన్నిగల్చు.

అడవిలోకి కర్రలు కొట్టుకోడానికి వెళ్ళే గూడెంజనం దారిలో బైరిగాడి గుడిసె ముందు ఫారెస్టుగార్డు కేకలు విని గుమి గూడుతున్నారు.

బైరిగాడు గార్డు కాళ్ళా వేళ్ళా పడి బ్రతిమాలుతున్నాడు.

గుమిగూడిన జనంలోంచి ఎవ్వుడొచ్చాడో పక్కలాగ కోమటి సూరయ్య వాళ్ళందర్నితోసుకుంటూ ముందుకు వచ్చి "ఏటయింది గార్డు బా " అని అడిగాడు.

"చూడు నా కొడుకులు. ఒక్క జంతువుకూడా మిగల్నియ్య కుండా కొట్టేస్తున్నారు. ఈళ్ళ బాబుగారి ఫారెస్టులాగ. ఫారెస్టుకి లైసెన్సు లేదు. తుపాకీకి లైసెన్సులేదు. గవర్నమెంటోడి పెద్ద కొడుకులు" అన్నాడు దుప్పినీ, తుపాకీని చూపిస్తూ.

"అందుకేన్రా మీకు జరగదు. దేవుడు తిన్నగా సూడ్డు ముసిలోడి వయిపోయావు నీకెందుకురా దొం

బుద్ధులు, దొంగతనంగా ఏటసేయ్యటం? నీకు పెళ్ళాం పిల్లలు వచ్చినారు. నువ్వొక్కడివే బిక్కు బిక్కుమని సావడానికి సిద్ధంగా ఉన్నావు. ఇంతలోనే దొంగతనంగా ఏటచేసేసి ఏంజేసేసుకుందా మనుకుంటున్నావు? ఇంకా నీకెందుకురా డబ్బుమీద వ్యామోహం?" అని బైరిగాణ్ణి చీవాట్లు పెట్టాడు సూరయ్య.

"ఊc! ఊc! వద....వద....వదమంటే నీకు కాదంట్రా" అంటూ బైరిగాడి మీదికి హూంకరించుకుంటూ వెళ్ళబోయేడు ఫారెస్టుగార్డు.

"ఇదిగో గార్డు బాబూ కోమటోణ్ణి చెబుతున్నానని అనుకోకు. నువ్వు దయతలచకపోతే ఆడి గతేటయిపోద్ది. ఆడు గరీబోడు నువ్వు కాకపోతే ఆడి నెవడు రచ్చిత్తారు.

"అయితే నన్నేమిటి చెయ్యమంటావ్. కేసు వదిలీ మంటా వేమిటి? గొవ్వగా చెప్పావయ్యా శెట్టీ"

"గార్డుబాబూ నువ్వు కాస్త వస్తాయించుకో"....ఒరే బైరినా కొడకా ఆ దుప్పి నెత్తుకో. వద మాయింటికి. అక్కడ మాట్లాడు కుందాం"...."ఇక్కడేంటి సూస్త్రారా మీ పనులకి మీరుపోక. ఇదేం బయిసుకోపా? కోలాటవా?" అని అక్కడ చేరిన మనుషుల్ని గదమాయించి పంపించేశాడు.

బైరిగాడు దుప్పి నెత్తుకుని ముందు నడుస్తున్నాడు.

వెనకాల నడుస్తూ దారి పొడవునా ఫారెస్టుగార్డుతో ఏవేవో మంతనాలు జరిపాడు కోమటి సూరయ్య. గూడెంలో సూరయ్య ఇల్లు చేరుకున్నారు.

సూరయ్య ఇంట్లోకి బైరిగాడిని గార్డుని తీసుకువెళ్ళి తలుపు రెక్క చారేసి బైరిగాడితో "ఒరే బైరిగా గవర్నమెంటోడి అడవిలో

లైసెన్సు లేని తుపాకీతో జంతువుని కొట్టడం న్యాయమా? అన్యాయమా? భగవంతుడి మొహంచూసి చెప్పెయ్.ఏటంటావ్? అన్యాయమేకదా, దానికి సిచ్చపడ్డం న్యాయమేకదా. ఏటంటావ్ గార్డుబాబు కుర్రోడైనా ధర్మాత్ముడు. నామాట కొట్టినేక నిమ్ము ఒగ్గేస్తన్నాడు.ఏటంటావ్!....ఆ బాబుకి ఒక వంద రూపాయలు కట్నం ఇచ్చుకో! మరి మాట్లాడకు, ఏటంటావ్!"

"ఇదేమిటయ్యా శెట్టీ!....ఒద్దులెద్దూ నేను కేసుబుక్ చేస్తాను"

"బాబ్బాబు.... అదేంమాట. మువ్వలాగ పట్టుబడితే గరీబు నాకొడుకు వచ్చిపోతాడే, ఓరి బైరిగా ఏట్రా అలాచూస్తావ్ ...బేగి ఇచ్చీసుకో"

"నాదగ్గర డబ్బెక్కడిదీ....పోనీ దుప్పిని ఒగ్గేస్తాను."

"అహ ఏంమాట చెప్పావురా నాకొడకా. దుప్పి నొగ్గేస్తావా. నువ్వొగ్గేసేదేంటి, అదెలాగూ ఆబాబుదే, నువ్వుగాని దాన్ని పెంచినావేంటి ఒగ్గడానికి. గవర్నమెంటోడి సరుకు గవర్నమెంటోడిదే-ఏటంటావ్....ఇదిగో ఆలిస్యం అయితే ఆ బాబు మనస్సు మళ్ళీ మారిపోగల్దు. కేసెట్టీస్తే, అదార్నెల్లు. ఇదార్నెల్లు. మరి గూడెం ముకంసూడవు. జైల్లోనే సస్తావు. ఏటంటావ్!"

తనని బ్రతికుండగానే పూడ్చడానికి గోతులు తీస్తున్నట్టనిపించింది బైరిగాడికి.

"నీకు తెలియని సంగతికాదు-డబ్బు నా దగ్గరెక్కడిది?"

"ఊం!" సాలోచనగా, చిరాగ్గా,కనికరంగా, కోపంగాకూడా బైరిగాడివైపు చూసి "ఇదీ నా నెత్తిమీదకే" అంటూ విసురుగా లోపలికిపోయి కాయితం పట్టుకొచ్చాడు.

"ఊర్లో కుక్క జట్టీలన్నీ నేనే తీర్చాల. ఊఁ దీనిమీద నిశానీ తగిలించు....ఊఁ! సరే నువ్వెళ్ళు. తరువాత కలుద్దాం........ఊఁ! ఏటంటావ్! నువ్విక్కడ ఉన్నావంటే అడి మనసు మళ్ళీమారి పోగల్దు" అంటూబలవంతంగా సాగనంపేశాడు బైరిగాణ్ణి కోమటి సూరయ్య. ఉన్న కాస్తంత మెరక చెక్కమీదా వ్యామోహం పూర్తిగా వదిలేసుకుని తలొంచుకు వెళ్ళిపోయాడు బైరిగాడు.

వస్త్రాన్ని లక్ష్మీదేవి పటానికి నమస్కరించి సందుగు పెట్లో భద్రంగా దాచి తాళాన్ని మొల్లో దోపుకున్నాడు సూరయ్య.

"ఇదిగో సెట్టీ! ఆ దుప్పిని బారికోడితో పంపించు. రేపు మా రేంజరుగారి అమ్మాయి పెళ్ళుంది. అక్కడికి తోలేస్తాను. ఆ రేంజరుకి ఎంతిచ్చినా దాహం తీరదు. ఇంకాతే ఇంకాతే అని పీక్కు తింటాడు," అంటూ సూరయ్య శెట్టితో చెయ్యికలిపి జేబులో వంద రూపాయల్ని తడుముకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

గుడిసెలో కూర్చుని బైరిగాడు చాలా సేపు వెక్కి వెక్కి ఏడ్చాడు. ఎప్పుడు పట్టిందో తనకి తెలియకుండానే చిన్న కునుకు పట్టింది. ఆ మగత నిద్రలో—

ఎండలు-నిప్పులు చెరిగే ఎండలు. వడ దెబ్బకి పిట్టలు సొమ్మసిల్లి నేలరాలిపోతున్నాయి. పులులు, తోడేళ్ళు, జింకలు, దుప్పులు, పిట్టలూ నీటికోసం అర్రుకుపోతూ మందలు మందలుగా పరుగులు-ఉరకలు. దాహం-తీరనిదాహం. వాటిమధ్యలో తనూ, కోమటిసూరయ్యా, ఫారెస్టుగార్డూకూడా పరుగులు ఉరకలుదాహం.

మగత నిద్రలోంచి ఉలిక్కిపడి లేచాడు బైరిగాడు. చీకటి పడింది. ఒళ్ళుతూలిపోతోంది. గిరుకుపోయినవళ్ళంతా వాచిపోయి

సలుపూ, పోటూ, జ్వరం పీల్చేస్తోంది. అలా తూలుకుంటూనే గుడిసె బయటికి వచ్చాడు. చీకటి-చుట్టూ చీకటి.... అడవంతా తన బ్రతుకు లాగే చీకటి. కళ్ళలోనించి, నోట్లోనించి సెగలు కక్కుతున్నాడు.... జ్వరంతోనూ, కసితోనూ, వగతోనూ రక్తం మరిగిపోతోంది.

తుపాకీ తీశాడు-జంతువుల వేటకికాదు.

గాఢాంధకారంలో చండప్రచండుడిలా అడవిలోంచి నడుస్తున్నాడు.

పులులు గాండ్రిస్తున్నాయ్—తోడేళ్ళు వెంటాడుతున్నాయ్. వాటిని ముక్కలు ముక్కలుగా నరికే విముక్త నారాచంలా ఏకైక లక్ష్యంతో. కీకారణ్యంలోంచి పయనిస్తున్నాడు.

తుప్పల్నీ, పొదల్నీ, వాగుల్నీ దాటుకుంటూ కొండల్లోకి వెళ్ళిపోయాడు.

అలా తుపాకీ పట్టుకుని కొండల్లోకి వెళ్ళిన బైరిగాడు తిరిగి రాలేదు.